

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Správa z mimoriadnej kontroly čerpacích staníc, v ktorých sa predávajú pokrmy a jedlá, ktoré sa pripravujú na konzum na mieste ich predaja priamo spotrebiteľovi

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 152/1995 Z. z.“) vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín a nápojov, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky požiadal regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej len „RÚVZ“) o vykonanie mimoriadnej kontroly čerpacích staníc, v ktorých sa predávajú pokrmy a jedlá, ktoré sa pripravujú alebo podávajú na konzum na mieste ich predaja priamo spotrebiteľovi, ktorá sa uskutočnila v termíne od 24. do 27. apríla 2012.

Cieľom bola kontrola hygienických požiadaviek zariadení pre osobnú hygienu stravníkov podľa § 6 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 533/2007 Z. z.“) a podľa zákona č. 355/2007 Z. z..

Pri kontrole sa pracovníci RÚVZ zamerali na nasledovné:

- predloženie živnostenského oprávnenia na prevádzkovanie,
- predloženie rozhodnutia RÚVZ na prevádzkovanie kontrolovaného zariadenia,
- v súlade s § 6 ods. 5, 6, 7 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú všeobecné požiadavky na vybavenie a úroveň zariadení na osobnú hygienu pre stravníkov, preveriť:
 - či sú vyčlenené pre stravníkov samostatné zariadenia na osobnú hygienu (záchody) oddelené pre mužov a pre ženy,
 - či je zabezpečené, aby zariadenie na osobnú hygienu nemalo priamy vchod z prevádzky zariadenia spoločného stravovania (je vybavená predsieňou),
 - či je zabezpečené dostatočné osvetlenie a osobitné vetranie,
 - či sú zariadenia na osobnú hygienu vybavené toaletným papierom,
 - či v predsieni zariadenia na osobnú hygienu je zabezpečené:
 - umývadlo s prívodom tečúcej teplej vody s teplotou najmenej 45°C a prívodom studenej pitnej vody,
 - mydlo,

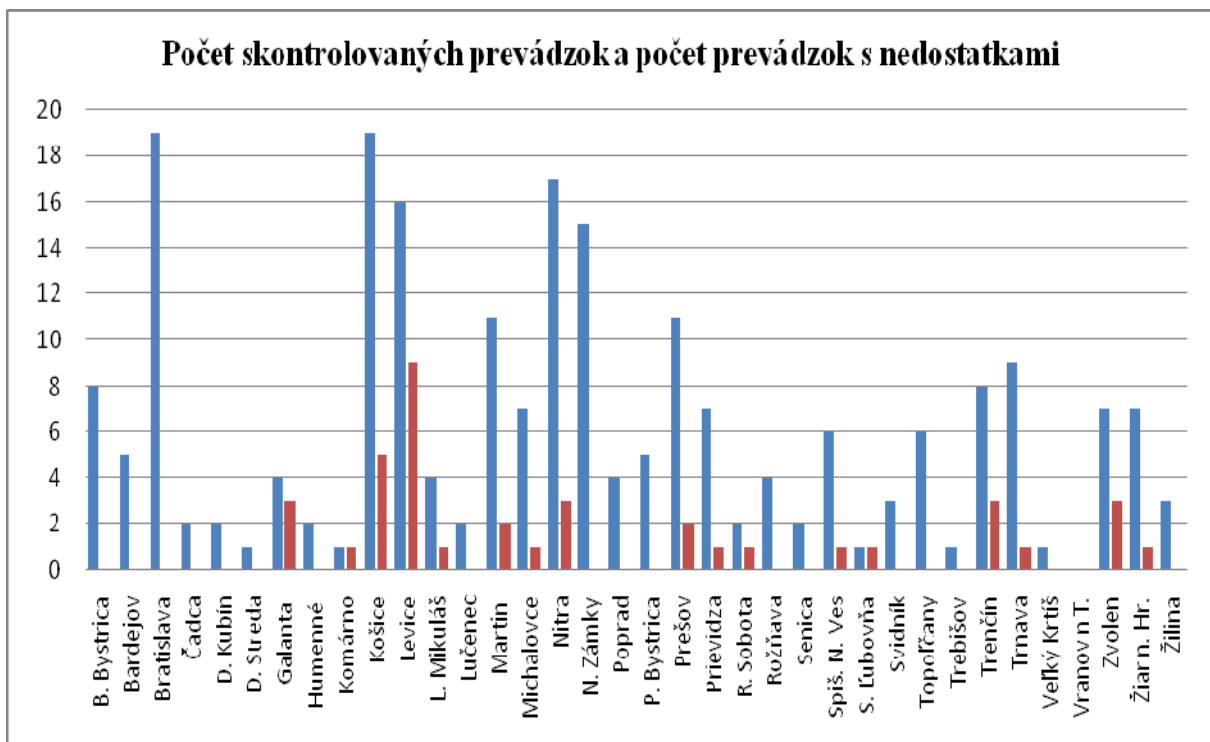
- zariadenie na osušovanie rúk alebo hygienický prostriedok na utretie rúk, ak je utretie rúk zabezpečené papierovými utierkami, musí byť k dispozícii aj nádoba na použité papierové utierky.

- preverenie, či sú zariadenia na osobnú hygienu funkčné a či sú udržiavané v dobrom technickom stave a čistote podľa § 2 ods. 1 a 2 písm. a) vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. v rámci celého zariadenia spoločného stravovania,
- preverenie, či všetci zamestnanci sú odborne a zdravotne spôsobilí pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami,
- iné zistené nedostatky (napr. predaj potravín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti, porušenie chladiaceho reťazca).

Zhrnutie

V rámci mimoriadnej kontroly čerpacích staníc, v ktorých sa predávajú pokrmy a jedlá, ktoré sa pripravujú na konzum na mieste ich predaja priamo spotrebiteľovi, bolo spolu v Slovenskej republike v termíne od 24. do 27. apríla 2012 **skontrolovaných 222** čerpacích staníc. Najviac prevádzok bolo skontrolovaných v územnom obvode RÚVZ hl. mesta Bratislava so sídlom v Bratislave a RÚVZ so sídlom v Košiciach (po 19 prevádzok), v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Nitre (17 prevádzok), v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Leviciach (16 prevádzok) a v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Nových Zámkoch (15 prevádzok). Spolu bolo najviac prevádzok čerpacích staníc skontrolovaných v Nitrianskom kraji (55 prevádzok) a v Košickom kraji (55 prevádzok), najmenej v Trnavskom kraji (16 prevádzok).

Graf 1

Najčastejšie zisteným nedostatkom pri kontrolách bolo nepredloženie osvedčenia o odbornej spôsobilosti zamestnancov pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami (v 16 prípadoch), nezabezpečenie oddelených záchodov pre mužov a pre ženy (v 9 prevádzkach) a nezabezpečenie tečúcej teplej vody s teplotou najmenej 45°C v predsieni zariadenia na osobnú hygienu (v 8 prevádzkach). Na 3 čerpacích staniciach nebola zabezpečená čistota zariadení pre osobnú hygienu stravníkov na požadovanej úrovni. V 1 prípade v zariadeniach pre osobnú hygienu zákazníkov na čerpacej stanici v územnom obvode RÚVZ so sídlom vo Zvolene sa zistili značne znečistené steny, opotrebované obkladačky, záchodové misy zanesené hrubou nečistotou, poškodená glazúra na umývadlách, ako aj na misách. Nariadená bola výmena všetkých umývadiel a záchodových mís a vykonanie maľoviek všetkých priestorov prevádzky.

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Košiciach bolo kontrolami zistené, že aj keď všetky preverované čerpacie stanice majú vyčlenené WC pre konzumentov, v 14-ich zariadeniach sú tieto členené zvlášť pre ženy, mužov a v 5-ich zariadeniach je po 1 WC, ktoré je spoločné pre ženy, mužov, príp. aj pre imobilných. V troch prípadoch sa jednalo o čerpacie stanice Shell v Košiciach, v jednom prípade o čerpaciu stanicu AGIP v Košiciach a v jednom prípade o čerpaciu stanicu LUKOIL v Košiciach. Jedná sa o zariadenia, ktorých typové projekty boli v minulosti schválené ÚVZ SR, ako aj o 3 zariadenia Shell, u ktorých došlo v tomto roku k zmene v prevádzkovaní časti priestorov, pričom k navrhovaným zmenám (rýchle občerstvenie) bolo vydané o.i. aj kladné stanovisko ÚVZ SR zo dňa 20. 12. 2011 pre čerpacie stanice Shell v rámci Slovenska pre spol. AmPoS, s.r.o. Piešťany. V kladnom stanovisku ÚVZ SR, však bolo uvedené, že čerpacie stanice Shell musia splniť požiadavku § 6 ods. 5 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z., podľa ktorého pre stravníkov musia byť vyčlenené samostatné záchody oddelené pre mužov a pre ženy a že na čerpacích staniciach, ktoré nespĺňajú túto požiadavku možno prevádzkovať len samotný predaj potravín a/alebo pokrmov (t.j. nie podávanie pokrmov a nápojov na mieste). V 2 zariadeniach nebola zabezpečená tečúca teplá voda, za čo bolo uložené jedno opatrenie na mieste, v jednom prípade bude začaté správne konanie vo veci uloženia pokynu.

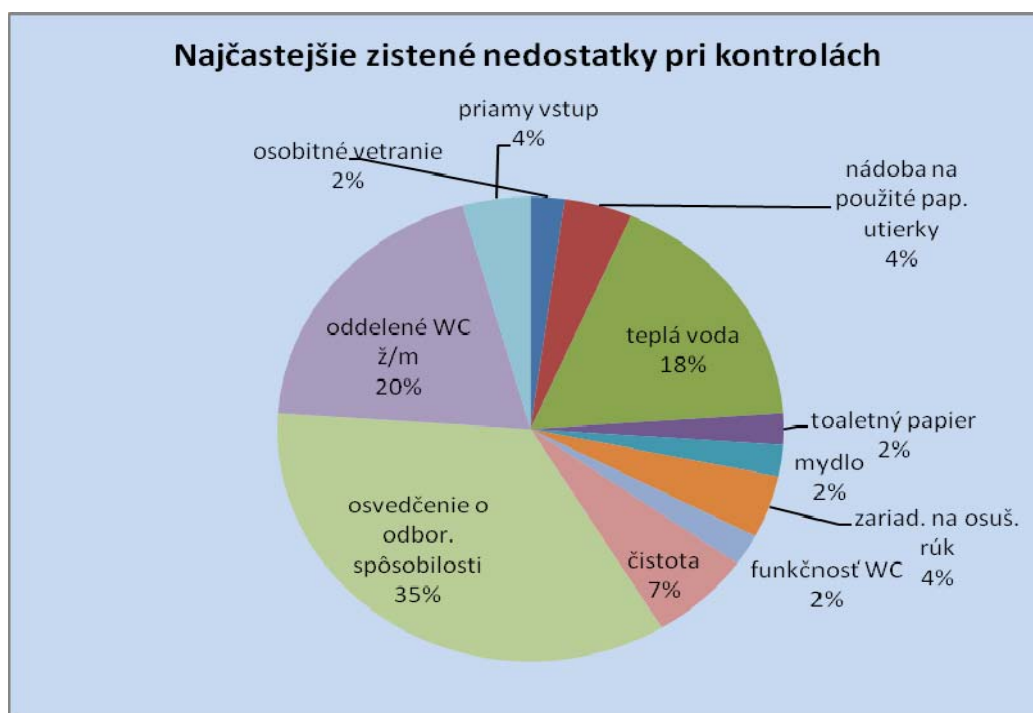
Na jednej čerpacej stanici v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Michalovciach nebolo pri kontrole predložené rozhodnutie RÚVZ (došlo k zmene právneho subjektu), začaté bude správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa zákona č. 355/2007 Z. z.. V prevádzke sa však nepripravujú a ani nepodávajú pokrmy na konzum na mieste priamo spotrebiteľovi.

Najviac čerpacích staníc s nedostatkami bolo zistených v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Leviciach (9 prevádzok) a RÚVZ so sídlom v Košiciach (5 prevádzok). V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Leviciach však nie je ani jedna čerpacia stanica, v ktorej sa pripravujú a podávajú hotové pokrmy. Vo všetkých čerpacích staniciach sa vykonáva predaj nápojov originálne balených, bagiet, cukrikového tovaru a kávy z kávomatov, pričom je tu umožnený konzum zakúpeného tovaru umiestnením stolov (bez stoličiek). Vo všetkých prípadoch pri uvádzaní priestorov do prevádzky boli priestory pri čerpacích staniciach popisované ako predajne. Z celkového počtu 16 kontrolovaných čerpacích staníc boli v 5 zistené nasledovné nedostatky: v zariadení pre osobnú hygienu pracovníkov tiekla len studená voda, chýbala uzatvárateľná nádoba vo WC pre ženy, jedna pracovníčka nemala doklad o odbornej spôsobilosti, t. č. je prihlásená na preskúšanie, vo WC pre zákazníkov tiekla len studená voda, zabezpečené bolo len jedno spoločné WC pre zákazníkov.

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom sa tiež nenachádzajú čerpacie stanice, v ktorých sa pripravujú pokrmy a jedlá na mieste ich predaja. Kontroly boli vykonané na čerpacích staniciach, v ktorých sa vykonáva predaj potravín, pokrmov a dochádza ku konzumácii nápojov. Kontroly boli vykonané v 7 prevádzkach čerpacích staníc, pričom sa kontrolovalo, či sú všetci zamestnanci odborne a zdravotne spôsobilí pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami. Zistilo sa, že jeden pracovník nebol odborne

spôsobilý na vykonávanie epidemiologicky závažných činností, za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 30 €.

Graf 2

Iné zistené nedostatky pri kontrolách čerpacej staníc v Slovenskej republike:

Na čerpacej stanici v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bol zistený nevyhovujúci stavebno-technický stav v zázemí prevádzky (zavlhnuté steny, opadávajúca omietka, opotrebované nátery), poškodené police v sklade potravín, znečistená maľovka, ako aj nevyhovujúci spôsob rozmrazovania mäsa. Za uvedené zistené nedostatky bola zodpovednej osobe uložená bloková pokuta vo výške 32 €.

Na čerpacej stanici v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Čadci bolo počas kontroly zistené, že v zariadení pre osobnú hygienu (šatňa) chýbala časť stropného obkladu, avšak jeho oprava a doplnenie je v štádiu riešenia, čo bolo dokladované písomnou formou zodpovedným prevádzkovateľom.

Na čerpacej stanici v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Trnave sa zistili pokrmové neznámeho dátumu výroby a tiež pokrmy nesprávne skladované. Za zistené nedostatky bola uložená bloková pokuta vo výške 30 €.

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Galante (v Galante a v Seredi) v prevádzke čerpacej stanice Schell v rámci konceptu „Light Counter“ a konceptu „Hot dog“ pre konzumentov nebola prístupná informácia o obsahu alergénov na hot-dogoch pripravovaných a predávaných na prevádzke, neoznačenie etikety na chladených párkoch, z ktorých sa pripravovali hot-dogy v štátnom jazyku a v hrubej prípravovni zeleniny nebola zabezpečená teplá voda (počas kontroly bol tento nedostatok odstránený).

Ďalšie iné zistené nedostatky pri kontrolách čerpacej staníc v Slovenskej republike:

- chýbajúce označenie alergénnych zložiek a neoznačovanie bagiet vlastnej výroby dátumom spotreby,
- nedodržanie skladovacích podmienok potravín (bagiet vlastnej výroby),
- nezavedenie výsledovateľnosti vyrábaných obložených pekárskych výrobkov a hotových pokrmov.

Uvedené nedostatky sa zistili v 19 z 222 skontrolovaných prevádzok čerpacej staníc.

Spolu boli **uložené 4 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov** podľa § 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.. Uložených bolo spolu **15 blokových pokút s celkovou sumou 513,- €** (najmä za nepredloženie osvedčenia o odbornej spôsobilosti zamestnancov pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami) a doručených bolo **8 oznámení o začatí správneho konania** vo veci uloženia pokuty, **predpokladaná suma je 980,- €**. Správne konanie vo veci uloženia pokuty vo výške 250,- € bolo začaté voči prevádzke čerpacej stanice v Prešove, v ktorej boli zistené nedostatky v označení potravín používaných na prípravu rýchleho občerstvenia - bagety a párky neboli označené v štátnom jazyku podľa požiadaviek § 9 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z.. Za nezabezpečenie tečúcej teplej vody v prevádzke čerpacej stanice v Šali bude zahájené správne konanie vo veci uloženia pokuty vo výške 200,- €.

Záver:

Na základe výsledkov vykonaných kontrol uskutočnených pracovníkmi 36 RÚVZ so sídlom v Slovenskej republike možno konštatovať, že pri kontrolách bolo zistené zlepšenie hygienických podmienok poskytovania služieb v zariadeniach osobnej hygieny na čerpacích staniaciach pohonných hmôt.

Je potrebné zdôrazniť, že vo väčšine čerpacích staníc v Slovenskej republike sa vykonáva len predaj rôznych originálne balených nápojov, bagiet, cukroviniek a kávy z kávomatov, pričom v nich nie je vytvorený priestor na konzumáciu zakúpeného tovaru. Pri uvádzaní priestorov takýchto čerpacích staníc do prevádzky boli ich priestory popisované ako predajne potravín, v ktorých teda úradnú kontrolu vykonávajú orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky požiadal Štátnu veterinárnu a potravinovú správu Slovenskej republiky listom zo dňa 2. 5. 2012, aby pri výkone úradnej kontroly potravín na čerpacích staniaciach pohonných hmôt pozornosť venovali aj zariadeniam na osobnú hygienu pre stravníkov, ktoré sa v nich nachádzajú.

Sumárny prehľad výsledkov z mimoriadnej kontroly čerpacích staníc, v ktorých sa predávajú pokrmy a jedlá, ktoré sa pripravujú na konzum na mieste ich predaja priamo spotrebiteľovi je uvedený v Prílohe 1.

Celkový sumár

Prehľad výsledkov kontroly dodržiavania hygienických podmienok poskytovania služieb osobnej hygieny na čerpacích staniciach, v ktorých sa predávajú pokrmy a jedlá, ktoré sa pripravujú alebo podávajú na konzum na mieste ich predaja priamo spotrebiteľovi

1. Počet prekontrolovaných PJ222.....
z toho počet PJ s nedostatkami39.....
2. Živnostenské oprávnenie	
chýbajúce v počte PJ0.....
3. Rozhodnutie RÚVZ	
vyšpecifikované požiadavky v zmysle vyhlášky č. 533/2007 v počte PJ220.....
chýbajúce rozhodnutie v počte PJ2.....
4. Oddelené WC ž/m	
nedostatky v počte PJ9.....
5. Priamy vstup	
nedostatky v počte PJ2.....
6. Osvetlenie	
nedostatky v počte PJ0.....
7. Osobitné vetranie	
nedostatky v počte PJ1.....
8. Toaletný papier	
chýbajúci v počte PJ1.....
9. Nádobu na použité papierové utierky	
chýbajúca v počte PJ2.....
10. Teplá voda	
nedostatky v počte PJ8.....
11. Studená voda	
nedostatky v počte PJ0.....
12. Mydlo	
chýbajúce v počte PJ1.....
13. Zariadenie na osušenie rúk, resp. utierky	
nedostatky v počte PJ2.....

14. Funkčnosť WC	
nedostatky v počte PJ1.....
15. Čistota	
nedostatky v počte PJ3.....
16. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti	
nedostatky v počte PJ16.....
17. Nariadenie uzatvorenia prevádzky alebo jej časti	
počet PJ1.....
18. Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.	
nedostatky v počte PJ4.....
19. Oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty	
v počte PJ8.....
hodnota v €980,-.....
20. Uložené blokové pokuty	
v počte PJ15.....
hodnota v €513,-.....
21. Iné zistené nedostatky	
nedostatky v počte PJ19.....

RÚVZ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
B. Bystrica	8/0																					
Bardejov	5/0																					
Bratislava	19/0																					
Čadca	2/0																				1	
D. Kubín	2/0																					
D. Streda	1/0																					
Galanta	4/3									1										1/16 €	3	
Humenné	2/0																					
Komárno	1/1															1						
Košice	19/5			5	2					2						5		2		5/105 €		
Levice	16/9			3			1		1	2				1		1						
L. Mikuláš	4/1																			1/32 €	4	
Lučenec	2/0																					
Martin	11/2															1				1/90 €	1	
Michalovce	7/1		1																1			
Nitra	17/3			1						1						1			1/200 €	1/20 €		
N. Zámky	15/0																					
Poprad	4/0																					
P. Bystrica	5/0																					
Prešov	11/2															1			1/250 €	1/90 €	1	
Prievidza	7/1									1										1/30 €		
R. Sobota	2/1									1			1							1/165 €		
Rožňava	4/0																					
Senica	2/0																					
Spiš. N. Ves	6/1							1					1		1	1				1/165 €		
S. Lubovňa	1/1								1						1		1	1				4
Svidník	3/0																					
Topoľčany	6/0																					
Trebišov	1/0																					
Trenčín	8/3		1									1				3			3/200 €		5	
Trnava	9/1																	1		1/30 €		
Veľký Krtíš	1/0																					
Vranov n T.	0																					
Zvolen	7/3														1	2				2/70 €		
Žiar n. Hr.	7/1															1				1/30 €		
Žilina	3/0																					

Spolu	222/ 39	0	2	9	2	0	1	1	2	8	0	1	2	1	3	16	1	4	8/ 980,- €	15/ 513,- €	19
--------------	--------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------	----------	----------	-----------------------	------------------------	-----------

Vysvetlivky:

1 – počet prekontrolovaných PJ	7 – osobitné vetranie	13 – zariadenie na osušenie rúk	19 – oznám. o začatí správneho konania
2 – živnostenské oprávnenie	8 – toaletný papier	14 – funkčnosť WC	20 – uložené blokové pokuty
3 – rozhodnutie RUVZ	9 – nádoba na použité papier. vreckovky	15 – čistota	21 – iné zistené nedostatky
4 – oddelené WC m/ž	10 – teplá voda	16 – osvedčenie o odbor. spôsobilosti	
5 – priamy vstup	11 – studená voda	17 – nariadenie uzatvorenia prevádzky	
6 – osvetlenie	12 – mydlo	18 – opatrenia na odstránenie nedostatkov	